



ZAVOD ZA UNAPREĐIVANJE SIGURNOSTI d.d.
OSIJEK, Trg Lava Mirskog 3/III



Datum: 18.05.2012.
Broj: ZOP-ELB-00055/12.

PRIJEDLOG
PRAVILNIKA
O ZAŠTITI OD POŽARA
za
GRADITELJSKO-GEODETSKA ŠKOLA OSIJEK
Drinska 16a
31000 Osijek

DIREKTOR:

mr.sig. VINKO BIJUKOVIĆ

GRADITELJSKO-GEODETSKA ŠKOLA
OSIJEK, Drinka 16a

PRAVILNIK
O ZAŠTITI OD POŽARA

Osijek, 7. svibnja 2013.

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10) a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (Narodne novine broj 116/11), Školski odbor **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE, Osijek, Drinska 16a** (u tekstu koji slijedi **GRADITELJSKO-GEODETSKA ŠKOLA OSIJEK**), na 2. sjednici održanoj dana 7. svibnja 2013. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I/ TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Izrazi koji se u ovom Pravilniku koriste za osobe u muškom rodu su neutralni i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara (u daljnjem tekstu: Zakon), propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprječavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Radni i pomoćni prostori **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK**, razvrstavaju se u III kategoriju ugroženosti od požara; sukladno rješenju br. 511-07-25-UP/I-426/1-95 ZT od 7.6.1995, MUP-a Policijska uprava Osječko-baranjska.

Pravilnikom zaštite od požara utvrđuju se mjere zaštite od požara na građevinama i prostorima koji se nalaze na lokaciji u Osijeku, Drinska 16a.

Članak 3.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara,
- ustrojstvo i način rada službe zaštite od požara,
- broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,
- obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
- obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara,
- način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
- način upoznavanja djelatnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome,
- način osposobljavanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,
- način osposobljavanja djelatnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,
- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara sa opisom zaduženja,

- službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa, te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju,
- službe i osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika,
- kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije,
- ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbuđivanja o opasnostima od požara,
- mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose,
- postupanje djelatnika u slučaju nastanka požara,
- druge mjere zaštite od požara sukladno vlastitim planovima i potrebama,
- prijelazne i završne odredbe.

Članak 4.

Sastavni dio ovog Pravilnika su i sljedeći prilozi:

PRILOG I

- rješenje o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara;

PRILOG II

- raspored vatrogasnih aparata;

PRILOG III

- plan i program održavanja redovitih pregleda vatrogasnih aparata;

PRILOG IV

- drugi provedbeni planovi zaštite od požara (plan evakuacije),

Članak 5.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava. Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju u arhivi u tajništvu škole.

Članak 6.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i na prostoru **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK**, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina, pogona i drugih sredstava rada i uređaja za dojavu i gašenje požara.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 7.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim u putama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u **GRADITELJSKO-GEODETSKOJ ŠKOLI OSIJEK** radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Radnici drugih poduzeća koji obavljaju određene radove za **GRADITELJSKO-GEODETSKU ŠKOLU OSIJEK** u njezinim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka **Radnika na odražavanju**.

II/ USTROJSTVO I NAČIN SLUŽBE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

Zakonikom o zaštiti od požara (članak 20. stavak 4) u **GRADITELJSKO-GEODETSKOJ ŠKOLI OSIJEK**, za poslove zaštite od požara zadužen je **Radnik na odražavanju**.

Članak 9.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara može obavljati osoba koja ima najmanje zvanje vatrogasac ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, te položen stručni ispit.

Članak 10.

Posebne obveze **Radnika na odražavanju** su:

- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi ili ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- u slučaju neizravne opasnosti za nastanak požara s **Ravnateljom** dogovoriti otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to ne može, dogovoriti se o privremenom prekidu rada dok te opasnosti postoje;
- izvjestiti **Ravnatelja** o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje požara na pojedinim radnim mjestima, kao i o njihovoj ispravnosti, redovitosti njihova pregleda i ispitivanja u propisanim vremenskim rokovima;
- vodi brigu o osposobljavanju radnika iz zaštite od požara;
- vodi brigu o potrebi postavljanja znakova sigurnosti (zabrana, upozorenja, obveza i informacija) u prostorima **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK** i njihovoj ispravnosti i uočljivosti.

III/ MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 11.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih, i ostalim prostorima, razvrstanih u III kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih, te ugradnju uređaja i opreme u njima;

- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za transport tekućina i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih, otrovnih i drugih opasnih tvari u za to izgrađenim građevinama ili na prostorima;
- postavljanje upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanju i sl.);
- održavanje čistoće u građevinama i njihovim dijelovima, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mjesta;
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila;
- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje, kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti;
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara.

Članak 12.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju posebne mjere zaštite od požara.

1. Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 13.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na plinskim i električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama, te mjere zaštite od požara na instalacijama ventilacije i grijanja i dr.

1.1. Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 14.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita radnika i osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- sprečavanje širenja požara - lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima, te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 15.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 16.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima, te izvođenje građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

1.1.1. Vatrogasni pristupi

Članak 17.

Vatrogasni pristupi su čvrste površine koje svojim parametrima (širina, radijus, nosivost i dr.) omogućavaju da vatrogasna i spasilačka vozila s opremom dođu do ugroženih građevina radi spašavanja ljudi i gašenja požara.

Vatrogasni pristupi izvode se tako da omogućavaju kretanje vatrogasnih vozila vožnjom unaprijed i da podnose osovinski pritisak od 100 kN.

Vatrogasni pristupi moraju biti:

- vidljivo označeni sukladno hrvatskim normama,
- stalno prohodni u svojoj punoj širini.

Vatrogasni pristupi projektiraju se i izvode prema Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (Narodne novine broj 35/94, 55/94 i 142/03)

1.1.2. Izlazi i izlazni putovi

Članak 18.

Cjelokupan prostor na hodnicima, stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakva mehanička oštećenja, napuknuća te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visina.

Podne obloge, tepisi, tepisoni kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni na podlogu. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti zamijeniti.

Članak 19.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju, smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strijelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Plan evakuacije i spašavanja radnika i ostalih osoba određeno je Zakonom o zaštiti na radu (članak 60. i 61.; Narodne novine broj 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09).

Članak 20.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode nezavisno na otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 m u prizemnim i 30 m u katnim objektima.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije.

Rukohvati i ograde na stubištu moraju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

1.1.3. Otvori u zidovima

Članak 21.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaska (evakuacije) a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Članak 22.

Prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda (ventus ili sličnim uređajima).

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

1.1.4. Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 23.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od nadležne inspekcije kada se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevna dozvola ili suglasnosti *Radnika na odražavanju* za ostale slučajeve.

Oštećenje na zidovima (pukotine, otpadanje) potrebno je popraviti. Popravak je potrebno izvršiti materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova ili pregrada od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 24.

Ukupna otpornost građevine i požarna otpornost pojedinih građevinskih konstrukcija utvrđuje se HRN U. J1.240, HRN DIN 4102 i EUROCODU.

Požarni zidovi namijenjeni su sprečavanju širenja požara iz jedne prostorije u drugu.

Požarni zidovi se izgrađuju od negorivog materijala i moraju imati određeni stupanj vatrootpornosti. Otvori u požarnim zidovima smanjuju njihovu vatrootpornost.

Zaštitne obloge požarnih zidova trebaju cijelom površinom prekrivati zid, ne smiju imati oštećenja, pukotine i odvajati se od zida.

U požarnim zidovima ne smiju se ostavljati nezaštićeno naknadno probijeni otvori. Ako se kroz njih provodi instalacija ili sl., treba otvor zatvoriti vatrootpornim materijalom (negorivim).

U požarnim zidovima ne smiju se naknadno činiti oslabljenja kako im se ne bi mjestimično smanjila otpornost na požar (smanjenje debljine zida).

Članak 25.

Zaštitni premazi, ako su se počeli ljuštiti ili otpadati, trebaju se obnoviti.

Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina mora prije očistiti.

Pregled zidova i stupova mora se obavljati barem jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 26.

Za drvene međukatne konstrukcije sa zaštitnom oblogom i premazom protiv gorenja, potrebno je kontrolirati stanje obloge. Takva obloga ne smije se djelomično uklanjati radi ovješnja uređaja, rasvjetnih tijela i sl., kao i radi provođenja instalacija.

Kod međukatnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali) ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. U takvom slučaju svi se međuprostori moraju brtviti negorivim vatrootpornim materijalom.

Na stropove evakuacijskih putova ne smiju se postavljati dekoracije i gorive obloge ili izrađivati spuštene stropovi s gorivim oblogama.

Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine, i biti odvijeni od stropne površine.

Sve stropove, odnosno, međukatne konstrukcije treba pregledavati jedanput godišnje, a obloge kod stropova međukatnih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenje požara po vertikali, svakih šest mjeseci.

Članak 27.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova obavlja se jedanput godišnje, a poklopki otvora i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

1.1.5. Pokrovi i krovšta

Članak 28.

Pri izgradnji ili rekonstrukciji krovšta mora se provoditi sljedeće:

- krovšta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala;
- gorive materijale na krovštu potrebno je koristiti u minimalnim količinama;
- krovšte mora pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi; radi toga treba se izvesti na granici požarnih sektora produžetke požarnih zidova iznad krovšta ili s obje strane granice sektora izvesti potpuno negoriv dio krovšta;
- konstrukcija krovšta mora imati optimalnu otpornost protiv požara a najmanje 30 min, što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 29.

Krovni pokrivači moraju biti neoštećeni (bez mehaničkih oštećenja).

Ako je krovšte izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar.

Na sve dijelove ravnih krovšta mora biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

1.1.6. Dimnjaci

Članak 30.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i negorivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrumu i na tavanu. Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled tavanskih prostora, te dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

1.1.7. Prometnice i prilazi

Članak 31.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozila tako:

- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi dok nije osiguran drugi pristup do građevina,
- da nisu zakrčeni vozilima,
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

Članak 32.

U cilju sprečavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu, te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smije se skladištiti privremeno odlagati različite predmete ili uređaje, parkirati i sl.

1.2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 33.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u ostalim razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 34.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) na odgovarajućim mjestima izvode se električne sklopke.

Članak 35.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju se postaviti oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni električari.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Ispitivanje električne instalacije vrši se u rokovima sukladno Tehničkom propisu za niskonaponske električne instalacije (Narodne novine broj 5/10), a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 36.

Razvodni ormari moraju se izvesti tako da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu i napajanje uređaja za komunikacije (telefoni). Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog izvora.

Članak 37.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 38.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalog iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno propisanim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

Članak 39.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Radnik na odražavanju*.

1.3. Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 40.

Na građevinama trebaju biti postavljene gromobranske instalacije sukladno tehničkim propisima o gromobranima.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskoj instalaciji mora postojati tehnička dokumentacija.

Članak 41.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom uporabe mora se obavljati:

- nakon svakog popravka,

- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovitim periodičkim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose vrijednosti koje su utvrđene pregledom i mjerenjem i iz njega mora biti razvidno da li je instalacija ispravna i koje je popravke potrebno obaviti.

Ispitivanje gromobranske instalacije vrši se u rokovima sukladno Tehničkom propisu za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (Narodne novine broj 87/08 i 33/10), a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 42.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Radnik na odražavanju*.

1.4. Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama i trošilima

Članak 43.

Skladištenje, držanje i uporaba zapaljivih plinova obavlja se sukladno Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima (Narodne novine broj 108/95 i 56/10), propisima donijetim na temelju zakona, tehničkim normama i uputama proizvođača.

Članak 44.

Rad s plinskom instalacijom mogu obavljati radnici koji su osposobljeni za rad na siguran način s plinom.

Ispitivanje plinskih instalacija mora se obaviti u roku i na način određen propisima i uputama proizvođača.

Ispitivanje nepropusnosti plinskih instalacija obavlja se prema članku 9. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (Narodne novine broj 108/95 i 56/10).

Članak 45.

Priključak plinske instalacije na distributivnu mrežu može se obavljati preko regulacijskog kompleta s brojilom.

Na glavnom dovodu mora postojati brzo zatvarajući ventil za isključenje cjelokupne instalacije plina.

Na svakom ogranku plinske mreže za dijelove ili cjelokupne građevine mora postojati na vanjskoj strani građevine zaporni ventil za isključenje plina u slučaju kvara ili požara.

Ispred svakog plinskog trošila pored zapornog organa na trošilu mora postojati poseban ventil za odvajanje plinskog trošila s razvodne plinske mreže u slučaju potrebe (popravak, isključivanje trošila na kraće ili duže vrijeme i sl.).

Članak 46.

Plinska instalacija mora biti obojana žutom bojom, radi lakšeg raspoznavanja.

Pristup do ventila za isključenje plinske instalacije mora uvijek biti slobodan i pristupačan.

Plinska instalacija mora biti zaštićena od korozije, prekomjernog zagrijavanja i svih drugih kemijskih i mehaničkih oštećenja.

Članak 47.

Svaki uočeni kvar na razvodnoj mreži, kontrolnim instrumentima, zapornim i regulacijskim armaturama, sigurnosnim elementima, trošilima i drugo, mora rukovatelj trošila i svaka druga osoba koja uoči kvar, odmah prijaviti neposrednom rukovoditelju i obustaviti rad s trošilom.

Održavanje i nadziranje ispravnosti može se povjetiti samo osposobljenim osobama tvtrke ili ovlaštenim tvtkama.

Članak 48.

Držanje i uporaba boca sa propan-butan plinom (UNP) dopušteno je sukladno Pravilniku o ukapljenom naftnom plinu (Narodne novine broj 117/07)

Boca se na potrošač priključuje preko regulatora tlaka i gumenog crijeva.

Čelična boca za plin, ventil boce, matica regulatora, brtva, regulator, gumeno crijevo i potrošač koriste se samo ako su ispravni.

Pristup do ventila za isključenje plinske instalacije mora uvijek biti slobodan i pristupačan.

Članak 49.

Prilikom svake izmjene boca s plinom mora se izvršiti kontrola nepropusnosti na svim spojevima, rastvorom sapunice.

Članak 50.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Radnik na odražavanju*.

1.5. Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije**Članak 51.**

Svi uređaji i instalacije ventilacije moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

Pri promjeni namjene pojedinih prostorija, ventilacijski ili klimatizacijski sistem mora se očistiti prije ponovne upotrebe.

Članak 52.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Radnik na odražavanju*.

1.6. Mjere zaštite od požara u kantini**Članak 53.**

U kantini je potrebno redovito održavati čistoću i paziti na odlaganje, spremanje i korištenje priprava za hranu.

Potrebno je osigurati dostupnost sredstvima za dojavu i gašenje požara (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.) koja moraju biti uvijek vidljiva i lako dostupna.

Članak 54.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Radnik na odražavanju*.

1.7. Mjere zaštite od požara u radionici za održavanje

Članak 55.

Za obavljanje radova na lemljenju, mogu se koristiti samo ispravna lemila, električna, benzinska, plinska, a njihovo odlaganje u tijeku rada treba osigurati na radnom stolu, koji ima na svojoj gornjoj površini negorivu podlogu.

Članak 56.

Za odbacivanje masnih krpa i drugih zapaljivih otpadaka na pristupačnom i povoljnom mjestu moraju se držati metalne posude, koje se mogu zatvoriti odgovarajućim poklopcem. Poklopci posuda moraju biti uvijek vezani sa posudom šarnirima ili na drugi način, tako da se ne mogu odvojiti od posude.

Članak 57.

U pravilu, boce s zapaljivim plinovima (butan, propan, acetilen i dr.) za plinsko zavarivanje, drže se na određenom mjestu u posebnoj kućici ili prostoriji vatrootpornosti od najmanje dva sata, ili se koriste kao prijevozni uređaji za zavarivanje.

Ukoliko se zavarivanje ili rezanje vrši zapaljivim plinom za prijevoz boca kisika i plina moraju se upotrebljavati odgovarajuća kolica.

Rukovati bocama može samo stručna i osposobljena osoba.

Članak 58.

Nakon prijevoza boca s kisikom i zapaljivim plinom radi zavarivanja, iste treba držati na udaljenosti od najmanje 5 m od mjesta zavarivanja.

Ukoliko se povremeno boce ostavljaju na otvorenom prostoru radi obavljanja radova, iste moraju biti zaštićene od sunčevih zraka.

Članak 59.

Pri radu s uređajima za elektro i plinsko zavarivanje, kao i srodnim postupcima rukovatelji se moraju pridržavati propisanih mjera za siguran rad. Kao i mjera zaštite od požara koje su propisane Pravilnikom o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada (Narodne novine broj 44/88).

Članak 60.

Radnicima u radionicama zabranjuje se:

- pranje dijelova sa motornim benzinom ili drugim otrovnim tekućinama,

- pranje dijelova strojeva ili čišćenje sa lakozapaljivim tekućinama (u većim količinama); nakon manjih pranja potrebno je tekućinu zatvoriti u posudu; za vrijeme pranja potrebno je poduzeti preventivne mjere za zaštitu od požara,
- smještaj drvenih sanduka i druge upaljive ambalaže u blizini peći ili radnih mjesta s otvorenom vatrom,
- dovoziti u radionicu boce sa komprimiranim i zapaljivim plinovima više nego ih je potrebno za dnevni rad,
- držanje posuda ("tava") s lakozapaljivim tekućinama i držanje lakozapaljivih tekućina u radnim stolovima ili ormarima,
- samovoljno obavljati poslove u radionici ili drugdje, gdje prijete opasnost od požara ili eksplozije, a bez poduzetih mjera sigurnosti i dobijenog odobrenja.

Članak 61.

Po završenom radu u radionici radnici provode ove mjere zaštite:

- isključiti sve strojeve i uređaje iz električne instalacije,
- prekontrolirati da li je koje električno trošilo ostalo uključeno u električnu mrežu,
- putem električne sklopke isključiti struju za radionicu.

Članak 62.

Pranje dijelova i lakozapaljivim tekućinama, smije se vršiti uz slijedeće uvjete:

- lako zapaljive tekućine ne smiju biti otvorenog karaktera,
- pranje dijelova ne smije se vršiti u radionicama već u posebnoj prostoriji,
- prostorija za pranje dijelova mora biti izvedena za tu svrhu; vatrootpornost prostorije treba da iznosi najmanje dva sata, mora biti osigurana dobra ventilacija.

Članak 63.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Radnik na odražavanju*.

1.8. Mjere zaštite od požara u praktikumima

Članak 64.

U praktikumima potrebno je redoviti održavati čistoću i paziti na odlaganje, spremanje i korištenje pripravaka za hranu.

Potrebno je osigurati dostupnost sredstvima za dojavu i gašenje požara (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.) koja moraju biti uvijek vidljiva i lako dostupna.

Članak 65.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovorni su *Voditelji praktikuma (svaki u svom djelokrugu rada)*.

1.9. Mjere zaštite od požara u učionicama, administrativnim i drugim pomoćnim prostorijama

Članak 66.

U učionicama, uredskim i drugim pomoćnim prostorijama moraju se primjenjivati ove mjere zaštite od požara:

- zagrijavanje učionica, uredskih i pomoćnih prostorija provoditi isključivo radijatorima centralnog grijanja ili, prema potrebi, priznatim uređajima i aparatima za zagrijavanje prostorija;
- hodnik se mora održavati slobodan i nezakrčen, da bi bio u svakom momentu prolaz ljudi slobodan;
- čišćenje podova ili drugih predmeta ne smije se vršiti sa lakozapaljivim tekućinama, nego samo s prikladnim nezapaljivim preparatom;
- unošenje lakozapaljivih tekućina u uredske i druge pomoćne prostorije je zabranjeno;
- onemogućiti upotrebu bilo kakvih električnih rešoa i peći, sa otvorenim spiralama;
- ne odbacivati goruće i tinjajuće otpatke ili žigice u košare za papir, kao i iza stolova, ormara i drugih upaljivih predmeta.

Članak 67.

Nakon završenog rada u učionicama, uredskim i pomoćnim prostorijama, čistačica ili druga osoba, koja zadnja iz njih izlazi mora provoditi sljedeće mjere zaštite od požara:

- otpadni papir i smeće odnijeti iz prostorije na određeno mjesto, pa u tu svrhu čistačice moraju imati na raspolaganju limene posude sa poklopcem;
- pomoću prekidača isključiti električnu struju u prostorijama i to za osvjetljenje, za priključak za električna trošila, kao što su računala, osim posebno označenih stalno uključenih trošila;
- zatvoriti glavna ulazna vrata ili vrata na hodniku.

2. Ostale mjere zaštite od požara

Članak 68.

Pušenje je zabranjeno u svim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja (članak 13. Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda (Narodne novine broj 125/08, 55/09 i 119/09)).

Članak 69.

Zapaljive tekućine ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu. Lakozapaljive tekućine ne smiju se upotrebljavati za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta.

Članak 70.

Rad s otvorenim plamenom (aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorima tek nakon pisanog odobrenja **Radnika na odražavanju** i naređenih mjera koje se moraju poduzeti prije toga.

Članak 71.

Prilikom izgradnje građevina, rekonstrukciji građevina, nabavke novih materijala, uređaja, aparata, instalacija i sl. mora se voditi računa da se dobiju odgovarajuća odobrenja, dozvole i suglasnosti nadležne inspekcije.

Članak 72.

Uporaba izgrađene ili rekonstruirane građevine, nabavljenog uređaja ili postrojenja i instalacija, može se dozvoliti samo ako su prethodno pribavljena službena odobrenja od nadležnih organa (uporabna dozvola).

Članak 73.

Prilikom nabavke strojeva i uređaja za rad mora se obvezno pribaviti tehnička dokumentacija, atesti, garancije, uputstva i dr. Atesti, tehnička dokumentacija, garancije i dr. moraju se čuvati na određenom mjestu sa drugom dokumentacijom, kao trajni dokumenti.

Članak 74.

Za sve izvedene instalacije (vodovod i kanalizacija, hidrantska mreža, plinske instalacije, sve električne instalacije, gromobrane i dr.), u adaptiranim, rekonstruiranim i novo izgrađenim građevinama moraju se pribaviti dokumenti o njihovoj ispravnosti (atesti, zapisnici, izvještaji, protokoli o ispitivanju i sl.), a u skladu svih propisanih pravila za pojedine instalacije.

Navedena dokumentacija mora se čuvati na jednom mjestu sa ostalom dokumentacijom građevine, kao trajni dokumenti.

IV/ USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

1. Obveze Radnika na odražavanju

Članak 75.

Radnik na odražavanju kao odgovorna osoba za zaštitu od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru ***GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK*** i na svim radnim mjestima.

Radi unapređivanja zaštite od požara i povećanje sigurnosti imovine u ***GRADITELJSKO-GEODETSKOJ ŠKOLI OSIJEK***, ***Radnik na odražavanju*** savjetuje ***Ravnatelja*** glede potrebitih financijskih ulaganja u cilju provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse.

Radnik na odražavanju sudjeluje u programu osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira osposobljavanje i obuku, te vodi evidenciju o tome.

Članak 76.

Radnik na odražavanju pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate **Ravnatelju** i unosi ih u redovna tromjesečna izvješća.

Radnik na odražavanju surađuje s drugim poduzećima, znanstvenim institucijama, profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama i nadležnim inspekcijama radi unapređivanja zaštite od požara u **GRADITELJSKO-GEODETSKOJ ŠKOLI OSIJEK**.

Članak 77.

Kad **Radnik na odražavanju** utvrdi da pojedini prostor, dio građevine ili građevina ne zadovoljava sigurnosne uvjete glede zaštite od požara za daljnji rad, dužan je o tome pisanim putem izvjestiti **Ravnatelja**.

Svaki radnik dužan je odmah prijaviti **Radnik na odražavanju** svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost ili nastanak požara

Članak 78.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i uputama, **Radnik na odražavanju** ima pravo:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unosí otvorenu vatru u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.), te o tom izvjestiti **Ravnatelja**;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje radnika i osoba;
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti **Ravnatelju**.

Članak 79.

Radnik na odražavanju obavlja sljedeće poslove u smislu unutarnje kontrole:

- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara);
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova, te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad u ugroženim prostorima;
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara;
- sudjeluje u kupovini i razmještanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara koja se nabavlja za **GRADITELJSKO-GEODETSKU ŠKOLU OSIJEK**;
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima;
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih;
- surađuje u izradi akata, uputa, projekata iz područja zaštite od požara;
- vodi brigu o servisiranju i ispitivanju uređaja i sredstava za gašenje požara;
- čuva propisanu tehničku i drugu dokumentaciju, te vodi propisane evidencije.

2. Obveze Ravnatelja

Članak 80.

Ravnatelj je obvezan osigurati provođenje mjera zaštite od požara, posebno u svrhu odobravanja novčanih sredstava za zaštitu od požara u okviru godišnjeg plana rada za tekuće održavanje, dok je za veće investicije (rekonstrukcije, dogradnju i izgradnju) u svrhu odobravanja novčanih sredstava za zaštitu od požara odgovorno je nadležno Ministarstvo.

Ravnatelj je obvezan osigurati sredstva i opremu za zaštitu od požara i novčana sredstva za provođenje propisanih i zapovjednih mjera zaštite od požara.

Prema potrebi a najmanje dvaput godišnje razmatra stanje zaštite od požara u **GRADITELJSKO-GEODETSKOJ ŠKOLI OSIJEK**.

3. Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 81.

Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i pridržavati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu;
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava u radnom prostoru i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti **Radniku na odražavanju**;
- držati se oznaka, upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK**;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama;
- brinuti se da na svom radnom mjestu pristup bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice;
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na građevinama i njihovim dijelovima u **GRADITELJSKO-GEODETSKOJ ŠKOLI OSIJEK**;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama sigurnosti ovješanim i naljepljenim u prostorima **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK**.

4. Odgovornost zbog nepoštovanja propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 82.

Za neosiguravanje novčanih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih, te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je **Ravnatelj**.

Radnik na odražavanju je odgovoran za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete Zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Za provedbe obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera za **Radnika na odražavanju** isti je kao za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu njegove radne prostorije, pogona ili dijela procesa.

Članak 83.

Ravnatelj i Radnik na odražavanju čine lakšu povredu radne obveze iz zaštite od požara i eksplozija u slučajevima neizvršavanja obveza koje su propisane za sve radnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz područja zaštite od požara, pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini.

Ravnatelj i Radnik na odražavanju čine težu povredu obveza iz zaštite od požara u slučajevima neizvršavanja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve radnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz zaštite od požara, pa je zbog toga nastupila veća materijalna šteta za imovinu i lakše li teže tjelesne ozljede djelatnika.

Članak 84.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara;
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta;
- neprijaviti **Radniku na odražavanju** pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije;
- nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara;
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 85.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i/ili imovinu;
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše posljedice po radnike i/ili imovinu;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje je donio **Radnik na odražavanju**, a zbog čega je došlo do požara i eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- ne prijaviti **Radniku na odražavanju** pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;

- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu.

Članak 86.

Zbog povreda radne obveze iz zaštite od požara provodi se stegovni postupak.

V/ OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA I UPOZNAVANJE S OPASNOSTIMA NA RADNOM MJESTU

1. Osposobljavanje radnika

Članak 87.

Svi radnici **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK** moraju biti osposobljeni za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara, spašavanje radnika, ostalih osoba i imovine ugroženih požarom sukladno Pravilniku o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine broj 61/94.).

Članak 88.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine broj 61/94.).

Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Članak 89.

Radnici koji uspješno polože teoretski i praktični dio osnovnog programa osposobljavanja iz prethodnog članka ovoga Pravilnika izdaje se uvjerenje o osposobljenosti čiji je oblik i sadržaj propisan Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine broj 61/94.).

Uvjerenja o osposobljenosti radnika čuvaju se u dosijeu radnika.

2. Upoznavanje radnika s opasnostima na radnom mjestu

Članak 90.

Svako radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, **Radnik na odražavanju** je dužan upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i u njegovoj okolini te s poduzimanjem mjera zaštite kako ne bi nastao požar i eksplozija.

O upoznavanju radnika s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na radnom mjestu i u njegovoj okolini te s poduzimanjem mjera zaštite kako ne bi nastao požar i eksplozija vodi se evidencija.

Članak 91.

U slučaju premještanja radnika s jednog mjesta na drugo radno mjesto na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, s neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu, dužan ga je upoznati **Radnik na odražavanju**.

O upoznavanju radnika s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na novom radnom mjestu i u njegovoj okolini te s poduzimanjem mjera zaštite kako ne bi nastao požar i eksplozija vodi se evidencija.

3. Upoznavanje radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara

Članak 92.

Svaki radnik na svom radnom mjestu mora biti upoznat s korištenjem priručne opreme za gašenje požara, te sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara.

Osnovu korištenja opreme dobiva kroz osposobljavanje sukladno Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine broj 61/94.).

Na radnom mjestu s korištenjem priručne opreme za gašenje požara, te sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara upoznaje ga **Radnik na odražavanju**.

Članak 93.

Periodičnu provjeru radnika na radnom mjestu o korištenju priručne opreme za gašenje požara, te sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara provjerava **Radnik na odražavanju**.

U slučaju napoznavanja korištenja priručne opreme za gašenje požara, te sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara na radnom mjestu, radnika se upućuje na dodatnu ili ponovljenu obuku.

VI/ SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 94.

U **GRADITELJSKO-GEODETSKOJ ŠKOLI OSIJEK** je postavljena slijedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje požara:

- vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored vatrogasnih aparata po prostorijama, tj. građevini, daje se u Prilogu broj II, koji je sastavni dio ovog Pravilnika),
- hidrantska mreža,
- sigurnosna (panik) rasvjeta,
- tipkala za isključenje električne energije.

Članak 95.

Obavljanje kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara obavljaju:

- **Radnik na odražavanju.**

Navedeni radnici provode kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara na način i prema uvjetima propisanih ovim Pravilnikom.

Članak 96.

Radnik na odražavanju u sklopu kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara obavljaju sljedeće poslove:

- kontrolira ispravnost vatrogasnih sredstava i opreme za dojavu i gašenje požara, te opreme za spašavanje i evakuaciju;
- kontrolu rasporeda i ispravnosti sredstava i opreme za gašenje po pogonima i drugim radnim i pomoćnim prostorijama;
- kontrolu načina skladištenja i odlaganja materijala i roba na prostorima na kojima su smještene naprave za gašenje (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.).

Članak 97.

Ako **Radnik na odražavanju** utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za siguran tijek rada i procesa nastave glede ispravnosti uređaja i opreme za dojavu i gašenje požara imaju pravo prekinuti rad i nastavni proces.

U slučaju prekida nastavnog procesa iz razloga navedenih u prethodnom stavku, dužan je o tome obavijestiti **Ravnatelja**.

1. Vatrogasni aparati

Članak 98.

Održavanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled i periodični pregled.

Članak 99.

Redovni pregled očevidom ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja **Radnik na odražavanju**.

Redovni pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavljaju se najmanje jednom svaka tri mjeseca.

Redovni pregledi ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata u navedenim rokovima provode se sukladno članku 6. Pravilnika o vatrogasnim aparatima (Narodne novine broj 101/11).

O izvršenim redovnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata **Radnik na odražavanju** vodi upisnik.

Obrazac upisnika o redovnim pregledima ručnih i prijevoznih aparata daje se u Prilogu broj III, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a vodi se zasebno.

Članak 100.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja pravna osoba, fizička osoba obrtnik ili stručna služba koji posjeduju ovlaštenje proizvođača ili ovlaštenog zastupnika vatrogasnih aparata za obavljanje poslova održavanja vatrogasnih aparata.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih aparata obavlja se najmanje jednom u godini dana.

Sadržaj periodičnog pregleda ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti aparata, vrši se sukladno članku 10. Pravilnika o vatrogasnim aparatima (Narodne novine broj 101/11).

Radnik na odražavanju je odgovoran da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno citiranim Pravilnikom iz prethodnog stavka.

O izvršenim periodičnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata serviser vatrogasnih aparata vodi evidenciju sukladno članku 10. Pravilnika o vatrogasnim aparatima (Narodne novine broj 101/11).

2. Sustav za gašenje požara vodom (hidrantske mreže)

Članak 101.

Sustav za gašenje požara je skup elemenata, funkcionalno povezanih i neprenosivih koji se koriste za gašenje požara.

Sustav za gašenje požara ispituje se kao - prvo ispitivanje prije tehničkog pregleda novoizgrađenog objekta, odnosno poslije izvršene rekonstrukcije sustava, kao - periodično ispitivanje kada se provjerava ispravnost sustava u propisanim vremenskim razmacima.

Sustav za gašenje požara mora se izgraditi prema odobrenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji na koju je izdana suglasnost od nadležne PU na predviđene mjere zaštite od požara, sukladno važećim propisima.

Prvo i periodično ispitivanje sustava mogu izvršiti pravne osobe koje su za to registrirane i posjeduju ovlaštenje izdano od Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 102.

Projektiranje, izvedba i tehnička kontrola hidrantske mreže provodi se prema Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara (Narodne novine broj 8/06).

Članak 103.

Kontrola hidrantske mreže po ovlaštenoj pravnoj osobi obavlja se najmanje jedamput godišnje sukladno Zakonu o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10).

Članak 104.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti hidrantske mreže vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti hidrantske mreže.

3. Ispitivanje sigurnosne (panik) rasvjete**Članak 105.**

Ispitivanje ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete obavlja se sukladno Zakonu o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10).

Članak 106.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete.

4. Ispitivanje tipkala za isključenje električne energije**Članak 107.**

Ispitivanje ispravnosti tipkala za isključenje električne energije obavlja se sukladno Zakonu o zaštiti od požara (Narodne novine broj 92/10).

Članak 108.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti tipkala za isključenje električne energije vodi se zapisnik u koji se unose radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti tipkala za isključenje električne energije.

VII/ USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA**1. Motrenje****Članak 109.**

Svi radnici u sklopu radnih zadataka zaduženi su u svom djelokrugu i za motrenje pojave požara.

Svaki radnik dužan je odmah prijaviti *Radniku na odražavanju* svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara.

Radnik na odražavanju obilazi prostore **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK** u svrhu preventivnih poslova zaštite od požara, kontrole, nadzora i motrenja.

2. Javljanje**Članak 110.**

O nastanku požara u prostorima **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK** javljanje se ostvaruje telefonom i/ili mobilnim telefonima:

- izravno vatrogasnoj postrojbi na broj 193, Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje na broj 112 i/ili Policiji na broj 192,
- **Radnik na odražavanju,**
- **Ravnateljju,**
- **Tajniku.**

Svi radnici **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK** ili druge osobe koje primijete neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar u prostoru ili u neposrednoj blizini građevine **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK**, dužni su bez odgode i bez obzira na veličinu požara odmah izravno ili telefonom obavijestiti **Radnika na odražavanju, Tajnika i Ravnatelja**, a oni po potrebi vatrogasnu postrojbu na telefon **193**, Državnu upravu za zaštitu i spašavanje na telefon broj **112** i/ili Policiju na telefon broj **192**.

Ukoliko ne mogu obavijestiti **Radnika na odražavanju, Tajnika i Ravnatelja** dužni su sami obavijestiti gore navede službe.

Članak 111.

Prilikom dojave požara telefonom moraju se dati sljedeći minimalni podaci:

- što se dogodilo,
- gdje se dogodilo,
- ima li povrijeđenih,
- tko javlja,
- broj telefona/mobitela dojavitelja,
- što je događajem ugroženo.

3. Uzbunjivanje

Članak 112.

Uzbunjivanje radnika u **GRADITELJSKO-GEODETSKOJ ŠKOLI OSIJEK** obavlja se u slučaju iznenadnog događaja (potres, požar, eksplozija i dr.) ili ratnih djelovanja.

U slučaju bilo kojeg iznenadnog događaja uzbunu treba prema propisanim znakovima za uzbunjivanje u Republici Hrvatskoj.

Zapovijed za uzbunjivanje daje, u pravilu, **Ravnatelj** i/ili osobe osposobljene za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem.

U građevinama na vidnim mjestima obvezno je postaviti jedinstveni plakat s prikazom grafičkih znakova za uzbunjivanje, sukladno Uredbi o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje (Narodne novine broj 13/06).

Uzbunjivanje se vrši telefonom, mobilnim telefonima i govorom, sirenom.

Članak 113.

Radnici i druge osobe koje su zatečene u prostorijama i prostorima gdje je nastao požar, dužni su bez panike napustiti navedene prostore.

Radnik ili osoba koja zadnja napušta prostoriju dužna je zatvoriti sve otvore (prozore i vrata) i na glavnoj sklopki građevine (požarnog sektora) isključiti električnu energiju.

4. Čuvarska služba

Članak 114.

Građevine i prostore **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK** u radnom vremenu čuvaju, obilaze i nadziru radnici **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK**.

VIII/ DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 115.

Svaki radnik koji primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar odmah će sukladno svojim psihofizičkim sposobnostima pristupiti otklanjanju opasnosti, odnosno gašenju požara, vodeći pri tome računa da ne dovede u opasnost sebe ili drugu osobu.

Ukoliko radnik nije uspio otkloniti opasnosti, odnosno ugasiti požar, odnosno ukoliko radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike, te obavijestiti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje, najbližu vatrogasnu postrojbu ili policiju.

Prilikom dojava o nastalom požaru treba govoriti polagano i razgovjetno, te dati slijedeće podatke:

- što se dogodilo,
- gdje se dogodilo (lokacija, blizina većeg mjesta, grada, općine),
- ima li povrijeđenih,
- tko javlja (ime i prezime dojavitelja),
- broj telefona/mobitela dojavitelja,
- što je događajem ugroženo:
 - ✓ osobe, životinje, imovina ...,
 - ✓ infrastruktura (plinovod, benzinska postaja, industrijsko postrojenje),
 - ✓ parkovi (nacionalni park, park prirode ...);
- sačekati povratna pitanja dežurnog osoblja (ima li još pitanja i potvrdu završetka razgovora).

Članak 116.

Prije napuštanja radnih prostorija i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska,
- isključiti električnu struju,
- zatvoriti prozore i vrata (spriječiti dotok kisika).

Članak 117.

Nakon završetka akcije gašenja požara **Radnik na odražavanju** zajedno s voditeljem akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnog požara,
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći,
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 118.

Upotreblijenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremiti na određena mjesta.

IX/ PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 119.**

Odgovornost radnika ne može se isključiti za obveze u primjeni i provedbi zaštite od požara u **GRADITELJSKO-GEODETSKOJ ŠKOLI OSIJEK** a koje su utvrđene ovim Pravilnikom.

Članak 120.

U slučaju nesuglasja u provedbi ovog Pravilnika pravo tumačenja ima Školski odbor.

Članak 121.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 122.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu nakon objave na oglasnom mjestu **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE OSIJEK**.

Članak 123.

Donošenjem ovoga Pravilnika prestaju vrijediti odredbe Pravilnika o zaštiti od požara koji je donesen 20.12.2006. godine.

U Osijeku, 7. svibnja 2013. godine

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA:

Zorica Skrobić, dipl. ing. građ.

Ovaj Pravilnik zaštite od požara objavljen je na oglasnom mjestu **GRADITELJSKO-GEODETSKE ŠKOLE, Osijek, Drinska 16a** dana 8. svibnja 2013. godine, kojim danom je stupio je na snagu.

PRILOZI

- PRILOG I - RJEŠENJE O RAZVRSTAVANJU
U KATEGORIJU UGROŽENOSTI OD POŽARA
- PRILOG II - RASPORED VATROGASNIH APARATA
- PRILOG III - PLAN I PROGRAM REDOVITIH PREGLEDA
VATROGASNIH APARATA
- PRILOG IV - DRUGI PROVEDBENI PLANOVI ŽAŠTITE OD POŽARA
(Plan evakuacije)

Prilog I - RJEŠENJE O RAZVRSTAVANJU U KATEGORIJU UGROŽENOSTI OD POŽARA

Građevinska tehnička škola
OSIJEK, Drinska 16a

Primljeno: 23. lipnja 1995

Klasa:

Dloga:

Ur. broj: 448

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVABroj: 511-07-25-UP/1-426/1-95 ZT
Osijek, 07. lipnja 1995. godine

Na temelju članka 6. stavka 3. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" br. 58/93) i članka 202. Zakona o općem upravnom postupku, koji je preuzet člankom 1. Zakona o preuzimanju Zakona o općem upravnom postupku u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" br. 53/91), ministar unutarnjih poslova donosi

R J E Š E N J E

I Građevine i prostor na lokaciji u Osijeku, Drinska 16a, koje koristi Građevinska tehnička škola i Građevinski fakultet razvrstava se u III kategoriju ugroženosti od požara.

II Građevinska tehnička škola iz Osijeka, Drinska 16a dužna je:

- a) izraditi opći akt zaštite od požara za lokaciju u Osijeku, Drinska 16a.
- b) rasporediti najmanje jednog djelatnika koji će neposredno organizirati i brinuti se o provođenju preventivnih mjera zaštite od požara.

R O K za provedbu mjera iz točke II je 12 mjeseci od pravomoćnosti rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo unutarnjih poslova, po službenoj dužnosti, pokrenulo je postupak za razvrstavanje građevina i prostora u kategorije ugroženosti od požara, za građevine i prostor na lokaciji u Osijeku, Drinska 16a.

Provedenim postupkom utvrđeno je da na lokaciji Drinska 16a, djeluje dvije ustanove: građevinska tehnička škola sa 400 učenika i 49 uposlenih djelatnika te Građevinski fakultet sa 400 studenata i 68 djelatnika, koje imaju organiziranu nastavu u dvije smjene.

Temeljem utvrđenih činjenica, građevine i prostor razvrstani su u III kategoriju sukladno članku 6. stavku 1. točka 11. alineja 4. Pravilnika o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara ("Narodne novine" br. 82/94).

Mjera iz točke II alineje a) izreke rješenja određena je sukladno članku 9. stavka 1. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" br. 58/93), a mjera iz točke II alineje b) sukladno članku 7. stavka 3. Zakona o zaštiti od požara.

Rok za provedbu mjera određen je sukladno članku 99. Zakona o općem upravnom postupku.

Ovo rješenje je konačno.

Ovo rješenje je oslobođeno plaćanja upravne pristojbe temeljem članka 9. točke 24. Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine" br. 97/93).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

DOSTAVLJENO:

- ① Građevinska tehnička škola
Osijek, Drinska 16a
2. MUP RH Zagreb
Odjel zaštite od
požara i eksploziva
3. Evidencija inspektora
4. Pismohran



Prilog IV – DRUGI PROVEDBENI PLANovi ZAŠTITE OD POŽARA
(Plan evakuacije.)